

Sygn. akt VIII Ka 97/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Kamiński

Protokolant Aneta Chardziejko

z udziałem prokuratora Jerzego Duńca, po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2014 r. sprawy M. D. oskarżonego o czyn z art. 226§1 k.k. na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 18 grudnia 2013 r. (sygn. akt XV K 1253/13):

I. Wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że za przypisany oskarżonemu czyn wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120-zł. (stu dwudziestu złotych) tytułem opłaty za obie instancje i obciąża go pozostałymi kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze w kwocie 70-zł. (siedemdziesięciu złotych).

UZASADNIENIE

M. D. został oskarżony o to, że w nocy 13 sierpnia 2013 roku w B. na terenie należącym do (...) Szpitala (...) przy ul. (...) wielokrotnie znieważał interweniujących wobec niego funkcjonariuszy Policji w osobach sierż. K. G. i st. post. K. P. w ten sposób, że kierował pod ich adresem słowa uważane powszechnie za obelżywe podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, tj. o czyn z art. 226§1 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt XV K 1253/13 oskarżonego M. D. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 226§1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 60 (sześćdziesiąt) stawek dziennych, przy przyjęciu, iż jedna stawka jest równoważna kwocie 20 (dwudziestu) złotych,

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Białymstoku kwotę 210 (dwieście dziesięć) złotych tytułem kosztów sądowych.

Powyższy wyrok, na podstawie art. 425§1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżył w części dotyczącej orzeczenia o karze, na niekorzyść oskarżonego M. D. prokurator.

Na podstawie art. 427§1 i 2 k.p.k., art. 437§1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. zarzucił temu wyrokowi rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego M. D., polegającą na orzeczeniu wobec oskarżonego kary grzywny, podczas gdy stopień społecznej szkodliwości czynu w połączeniu z wymogiem dostosowania kary do celów jej wychowawczego i zapobiegawczego oddziaływania na sprawcę oraz potrzebami w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa przemawiają za wymierzeniem oskarżonemu kary surowszej w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie w stosunku do oskarżonego kary 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić należy, że nie każda różnica w ocenie wymiaru kary może uzasadniać zarzut rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., ale tylko taka, która jest natury zasadniczej, to znaczy jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. Niewspółmierność rażąca to znaczna, "bijąca w oczy" różnica między karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą, zasłużoną (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 maja 2003 r., II AKa 163/03, OSA 2003/11/113).

Należy zgodzić się z apelującym, że orzeczona przez Sąd I instancji kara grzywny nie uwzględnia w stopniu akceptowalny okoliczności istotnych z punktu widzenia jej wymiaru, a w szczególności stopnia winy M. D. i społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, jego właściwości i warunków osobistych, a nadto celów kary, o których mowa w art. 53§1 i 2 k.k.

Oskarżony M. D. w trakcie zdarzenia będącego przedmiotem postępowania, znajdując się pod wpływem alkoholu, bez racjonalnego powodu zachowywał się agresywnie. Szarpał się i nie stosował się do wydawanych mu poleceń. Pomimo kierowanych do niego próśb o uspokojenie, przejawiał wobec funkcjonariuszy policji agresję słowną. Wyzywał ich słowami wulgarnymi, powszechnie uznawanymi za obelżywe. Co więcej, kierował pod ich adresem groźby pozbawienia życia („zaj..ię was k..wy”, k. 1).

W tej sytuacji stopień winy M. D. oraz społecznej szkodliwości przepisane mu czynu znacznie wykracza poza typowe tego rodzaju przypadki.

M. D. był wielokrotnie karany sędownie i to w ostatnich latach (k. 24). Sądy dwukrotnie orzekały wobec niego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania (w tym za czyn z art. 280§1 k.k.). Dwukrotnie zarządzano wykonanie tychże kar. Ostatnio oskarżony karany był za czyn z art. 158§1 k.k. na karę „bezwzględnego” pozbawienia wolności oraz wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 r. (sygn. akt VII K 430/12) za czyn z art. 226§1 k.k. (identyczny do będącego przedmiotem niniejszego postępowania) na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat. Przedmiotowego czynu dopuścił się więc w okresie próby, wykazując rażące lekceważenie podstawowych zasad porządku prawnego.

Powyższe okoliczności ewidentnie przeczą stanowisku Sądu I instancji, zgodnie z którym środkiem wystarczającym do nakłonienia oskarżonego do przestrzegania prawa będzie kara grzywny. Skoro pożądanego skutku nie odniosły kary pozbawienia wolności, skutku takiego z całą pewnością nie osiągnie kara najłagodniejszego rodzaju, tj. kary grzywny.

Wskazany wyżej okoliczności nie jest w stanie zrównoważyć trudna sytuacja materialna i rodzinna M. D. (pracuje dorywczo na budowie, osiąga wynagrodzenie ok. 1.000-1.500-zł. miesięcznie, mieszka z konkubiną i małym dzieckiem, którzy są na jego utrzymaniu), której – jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku – Sąd I instancji przypisał nadmierne znaczenie. Tym bardziej, że oskarżony dopuszczając się przypisanego mu czynu doskonale zdawał sobie sprawę z konsekwencji swego zachowania.

W świetle powyższych okoliczności karą sprawiedliwą, adekwatną do stopnia winy M. D. oraz społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, nadto uwzględniającą pozostałe dyrektywy wskazane w art. 53§1 i 2 k.k. jest kara 6 miesięcy pozbawienia wolności. Tylko taka kara (o charakterze izolacyjnym) jest w stanie skłonić oskarżonego do refleksji na swoim dotychczasowym zachowaniem i wdrożyć go do przestrzegania porządku prawnego.

Dlatego należało orzec, jak w pkt. I sentencji niniejszego wyroku.

O opłacie orzeczono na mocy art. 10 w zw. z art. 2 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223), zaś o pozostałych kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze na podstawie art. 636§1 k.p.k. Na pozostałe koszty sądowe złożyły się:

- koszt uzyskania informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego w kwocie 50-zł. (art. 618§1 pkt 10 k.p.k. w zw. z §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego /Dz. U. 2003 r., Nr 151, poz. 1468/);

- koszt doręczeń wezwań i innych pism – ryczałt – w kwocie 20 zł. (art. 618§1 pkt 1 k.p.k. w zw. z §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym /Dz. U. 2003 r., nr 108, poz. 1026 z późn. zm./).